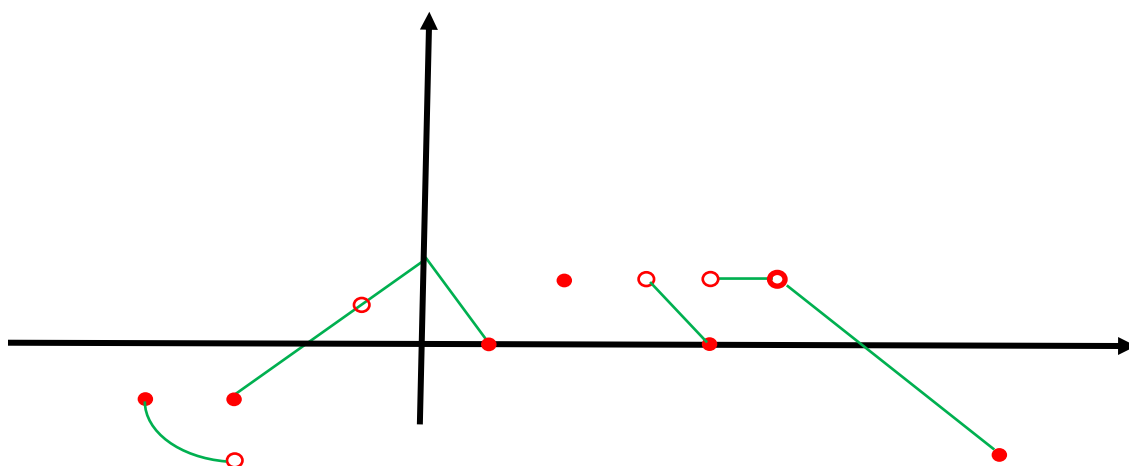

حد و پیوستگی

نمودار تابع f مطابق شکل زیر است. در مورد وجود حد و پیوستگی تابع f در نقاط ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ در نقاط ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ اظهار نظر کنید.

سوال: در مورد حد تابع در نقاط ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ چه می گویند؟

سوال: در مورد پیوستگی تابع در نقاط ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ چه می گویند؟

مفهوم میل کردن:

$$: x \rightarrow a$$

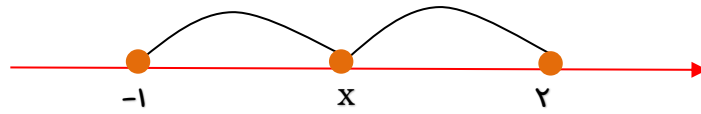
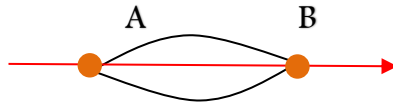
$$: x \rightarrow a^+$$

$$: x \rightarrow a^-$$

$$: x \rightarrow +\infty$$

$$: x \rightarrow -\infty$$

نکته: اگر A, B دو نقطه روی محور اعداد حقیقی باشند، فاصله C بین دو نقطه a, b به نهار $|a - b|$ یا $|b - a|$ نشان داده میشود.

بریم سال دهم:

فرض کنیم a یک عدد حقیقی مثبت و u یک عبارت جبری باشد. در این صورت:
 ۱- اگر $|u| \leq a$ آن گاه $-a \leq u \leq a$.
 ۲- اگر $|u| \geq a$ آن گاه $u \geq a$ یا $u \leq -a$.

مثال

نامعادله‌های زیر را حل می‌کنیم.
 الف) $|x-3| \leq 2$

ب) $|2x-1| > 5$

برای حل نامعادله الف، با استفاده از خواص قدر مطلق آن را به یک نامعادله دوگانه تبدیل می‌کنیم.
 اکنون داریم:

پس مجموعه جواب این نامعادله، بازه $1 \leq x \leq 5$ است.
 برای نامعادله ب، بازه $x < -2$ یا $x > 3$ است.

کار در کلاس

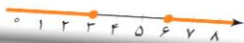
۱ در هر یک از نامعادله‌های زیر، مجموعه جواب را با نماد بازه به دست آورید؛ سپس آن را روی محور نشان دهید.

الف) $|\frac{x}{3} + 1| < \frac{2}{3}$

ب) $|5 - 2x| \geq 1$

۲ یک نامعادله قدر مطلق بنویسید که مجموعه جواب آن بازه $(1, 9)$ باشد.

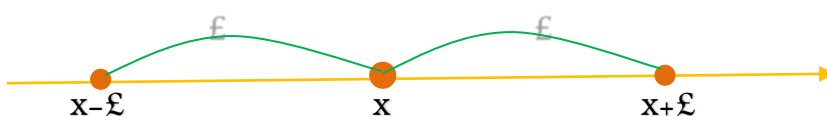
۳ یک نامعادله قدر مطلق بنویسید که مجموعه جواب آن $(-\infty, 3] \cup [6, +\infty)$ باشد.

همایگی:

هر بازه شامل نقطه x یک همایگی نقطه x است.

همایگی متقارن: منظور از همایگی متقارن به مرکز x و شعاع ϵ تمامی نقاطی است که فاصله شان تا نقطه x کمتر از ϵ باشد که بازه ای به ترتیب زیر است:

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{قدر مطلق} \\ |X - x| < \epsilon \end{array} \right\} \iff \left\{ \begin{array}{l} \text{مرکز} = x \\ \text{شعاع} = \epsilon \end{array} \right\} \iff \left\{ \begin{array}{l} \text{بازه} \\ (x - \epsilon, x + \epsilon) \end{array} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} \text{مرکز } x = \frac{a+b}{2} \\ \text{شعاع } \delta = \frac{b-a}{2} \end{array} \right\} \text{ است.} \quad \leftarrow \text{همایگی متقارن بازه } (a, b)$$

مثال:

$$? \longleftarrow \text{مرکز} = 5 \text{ و شعاع} = 0.2 \longrightarrow ?$$

مثال:

$$|5x+10| < 0.5 \longrightarrow \text{شعاع و مرکز} = ? \longrightarrow (??)$$

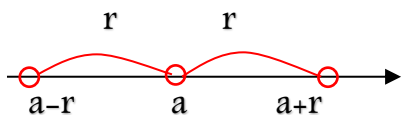
مثال:

$(1.2, 8.8)$ ← ؟ = شعاع و مرکز ← ؟

مثال: اگر $\{x \in \mathbb{R} : |3x - m + 3| < n/2\}$ هم‌پایه به مرکز ۲ و شعاع واحد باشد، مطلوب است m, n ؟

همایگی متقارن مخزوف:

مجموعه نقاط مطابق شکل مقابل یک همایگی متقارن مخزوف است.

شعاع = r و مرکز = a }

$$0 < |x - a| < r$$

$$(a-r, a+r) - \{a\}$$

$$(a-r, a) \cup (a, a+r)$$

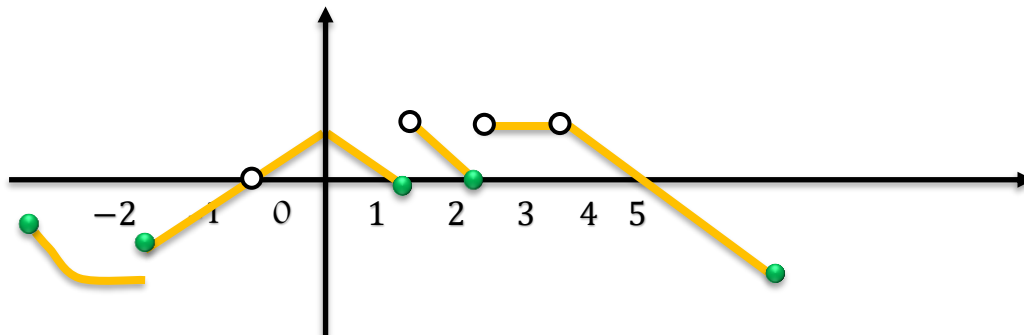
مثابه آنچه در همایی معمولی های قبل بیان شده، در همایی مخروف داریم:

$$(a,b) - \{x\} \cup (a,x) \cup (x,b) \longleftarrow \text{شعاع} = \frac{b-a}{2} \text{ و مرکز} = x = \frac{a+b}{2}$$

کنکور ۸۹ سراسری ریاضی: در همایی مخروف متقارن به صورت $\{3\} - (3a-7, a+5)$ شعاع همایی کدام است؟

نمودار تابع f مطابق شکل زیر است، در مورد وجود حد و پیوستگی تابع f اظهار نظر کنید.

پس بنابراین برای تعریف حد می‌گوییم:

و پیوستگی وقتی اتفاق می‌افتد که: